

▲ De Dordtse Elza Hogendoorn schreef een kinderboek over dakloosheid. © Jeffrey Groeneweg

Dakloosheid een te heftig voorleesthema voor kleine kinderen? Elza (34) vindt van niet

Dakloosheid als thema van een boek voor kinderen tussen de 4 en 7 jaar te zwaar? Elza Hogendoorn vindt duidelijk van niet, want de Dordtse schreef er een voorleesboek over. 'Een huis van karton' is onlangs uitgekomen en er staat nóg een boek, voor een net andere doelgroep, op de planning.

Angelique Mulders 06-09-23, 18:17

Het onderwerp dakloosheid houdt Elza sterk bezig. Daarom zet ze zich ook vanaf het begin - nu tweeënhalf jaar geleden - in als vrijwilliger voor Rustplek Dordrecht.

De eerste 'rustplek' startte in 2014 [in Amersfoort](#). Het vrijwilligers-initiatief biedt onderdak aan mensen voor wie thuis wonen (even) niet meer lukt. Bijvoorbeeld door onveilige situaties, geestelijke of financiële problemen. Iemand trekt dan drie tot maximaal zes maanden in een kamer van een gastgezin, zodat professionele hulpverlening wat meer tijd heeft om een oplossing te vinden.

„Door bij een gastgezin in te trekken lopen de spanningen in het eigen gezin niet nog hoger op”, legt de 34-jarige Dordtse uit. „Of wordt voorkomen dat iemand op straat komt te staan en afglijdt in dakloosheid.”

Economische daklozen

Ook bieden de rustplekken in Nederland hulp aan 'economisch daklozen'. „Dat komt steeds vaker voor. Het zijn mensen die hun leven op zich op orde hebben, maar hun huis kwijt zijn. Door een scheiding bijvoorbeeld, waarvoor door de woningcrisis geen vervangende woonruimte beschikbaar is. Stabiliteit geven qua wonen, zorgen dat mensen niet continu in standje overleven staan; daarmee voorkomt de rustplek dat ze verder naar beneden zakken.”

Met het kinderperspectief kun je goed laten zien, dat het een soort van belachelijk is dat er mensen op straat leven

- Elza Hogendoorn, Auteur

'Een huis van karton' heeft ze uiteraard al aan haar eigen drie kinderen voorgelezen. En aan andere jonge kinderen. De inspiratie vond ze in hun vorige woonbuurt. Daar liep een man rond die tuinpoorten openden en dan wat eten pakte uit keukens. „In het boek horen twee kinderen van hun vader en moeder dat hij vermoedelijk geen huis heeft en niet 'zo maar' eten kwam stelen. De kinderen besluiten hun kartonnen speelhuis aan hem te geven. Dat is zo groot dat hij er in kan slapen.”

„Het leuke van het kinderperspectief is dat je daarmee kunt laten zien, dat het een soort van belachelijk is dat er mensen op straat leven. Er zijn genoeg plekken waar mensen kunnen wonen, maar wij - volwassenen - zitten vast aan allerlei regeltjes waaraan voldaan moet worden. Kinderen hebben dat niet. Zij denken: 'Hop, los het op'. Die twee kanten zitten ook in het boekje. Het 'kinder oog' is er om weer even gewoon vast te stellen dat dakloosheid helemaal niet zou moeten bestaan.”

Krochten

Met het voorleesboek duikt ze niet de allerdonkerste krochten van een leven op straat, of in de ingewikkelde (zorg)bureaucratie daar omheen. Maar de Dordtse wil wel graag dat haar jonge publiek wéét dat dakloosheid bestaat. Het probleem is immers de afgelopen paar jaar [bepaald niet kleiner geworden](#).

EEN HUIS VAN KARTON

Elza Hogendoorn

„Ik heb ook geprobeerd het verschil tussen daklozen en thuislozen in het boek te verwerken. En de Rustplek komt er ook in voor. Want het kartonnen huis werkte niet. Dit ondanks de gastvrije, goede bedoelingen van de kinderen, maar daarmee was het onderwerp wel het gezin binnengekomen.” Aan een tweede deel schrijft ze reeds en daarin overweegt Hogendoorn om de ouders te laten besluiten om gastopvang te gaan bieden.

Gastkamer

Zelf heeft ze met haar gezin nog nooit een logé in het kader van Rustplek Dordrecht verwelkomt. „We hebben één keer een kennismaking gehad, maar toen ging het niet door omdat er te veel trappen in ons huis zijn. De persoon die een gastkamer nodig had, kon dat niet aan. Werd er duizelig van. De andere keer hadden wij al ingestemd maar ging het toch niet door.”

Mensen met complexe psychiatrische problemen of die met verslaving kampen, kunnen overigens niet terecht bij een [Rustplek-adres](#). „Daar willen weinig gezinnen hun kinderen aan blootstellen. De gast moet in een gezin kunnen wonen en meedraaien, maar ook enige zelfstandigheid hebben.” Het voordeel van het initiatief vindt Hogendoorn dat je het niet alleen hoeft te doen. „Er is een netwerk van gastgezinnen in de stad en er is begeleiding.”

Young adult-boek

Naast het maken van een vervolg op 'Een huis van karton' heeft Hogendoorn ook al een manuscript voor een young adult-boek liggen. Deze puber-/jongvolwassen doelgroep heeft haar hart, zoals ze het omschrijft. Als afgestudeerd sociaal pedagogisch hulpverlener en iemand die ook een paar jaren werkte voor hulpverleningsorganisatie Agathos in deze regio, had en heeft ze professioneel met hen te maken.

Maar meer nog wil ze uit persoonlijke motieven wat voor tieners en begin twintigers betekenen. „Ik vond het een ingewikkelde periode. Je denkt over zoveel na dan. Er gebeurt veel met je, maakt nieuwe vrienden, kiest voor een opleiding en gaat steeds meer zien wat er in de wereld gaande is.”

Het young adult-boek dat in feite af is, zal op christelijke leest zijn geschoeid. Dat is namelijk óók belangrijk voor Hogendoorn. „Maar ik stop er meer realiteit in en wat minder feelgood. In de boeken die ik destijds las werd bijvoorbeeld een verliefdheid op twee personen tegelijkertijd nooit aangeroerd. Terwijl het gewoon bestaat en jongeren daar meer over willen weten.”

Boekpresentatie met 'levend boek'

'Een huis van karton' wordt woensdag 13 september om 15.30 uur gepresenteerd in de Blauwe Kamer van de Stadsbibliotheek in Dordrecht. Niet alleen de schrijfster is aanwezig ook Oscar, een ex-dakloze en daarmee volgens Elza Hogendoorn een 'levend boek', is erbij. Oscar vertelt over zijn tijd op straat. Kinderen mogen aan hen beiden vragen wat ze willen.

Hogendoorn heeft samen met uitgeverij Jongbloed Media ook een wedstrijd gekoppeld aan de boekpresentatie. Kinderen worden uitgedaagd een huis van karton te bouwen, net als de twee jonge hoofdrolspelers in haar boek. Wie nog een flink stuk karton zoekt, kan langsgaan bij Molenaar Witgoed in Dordrecht, want die bewaard ze speciaal voor deze wedstrijd. Voor 9 september moet van het kartonnen bouwsel een foto zijn gemaakt en naar elzahogendoorn@gmail.com zijn gestuurd. De winnaar wordt bekend gemaakt tijdens de boekpresentatie.